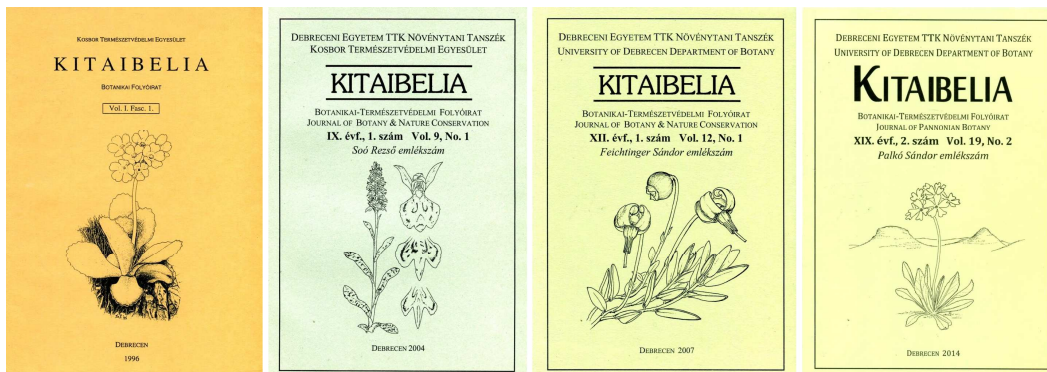

Utószó

Jelen kötettel a *Kitaibelia* 20. évfolyamát veheti kézbe az Olvasó. E jubileum okán teszünk kísérletet visszatekintésre és önértékelésre. A múlt század végére a hazai botanikában elterjedté vált a nézet, miszerint a hazai flóra megfelelően fel van tárva, annak vizsgálatára további erőfeszítéseket tenni nem érdemes. Az 1990-es évekre felnőtt botanikus generáció tagjaiban azonban újrafogalmazódtak a hőskor célkitűzései: részletesen feltárni hazánk növényvilágát, továbbá olyan információkat gyűjteni, amelyek megalapozzák annak védelmét. Ezt fejezi ki a Vojtkó Andrásztól származó szállóige: „*a botanikusok figyelme ismét a növények felé terelődik!*” Az utóbbi évtizedek jelentősebb fejleményei közül talán elég utalnunk a témában publikáló folyóiratok (*Flora Pannonica*, *Kanitzia*, *Kitaibelia*, *Tilia*) és önálló flóraművek sokaságára, az 1997-ben Debrecenből útjára indult *Aktuális flóra- és vegetációkutatás a Kárpát-medencében* című konferenciasorozatra, a MÉTA (MOLNÁR *et al.* 2007) és a Magyar Flóratérképezési Programra (KIRÁLY *et al.* 2003a, b), az *Új magyar fűvészkönyv* két kötetének (KIRÁLY 2009, KIRÁLY *et al.* 2011) megjelenésére.

Ennek az új hullámnak egyik szereplője a *Kitaibelia*. A folyóirat első száma 1996-ban látott napvilágot. Az alapító-szerkesztők szándéka volt, hogy publikálási lehetőséget biztosítsanak a reneszánszát élő terepbotanika számára (MOLNÁR [V.] & VIDÉKI 1997). A lap fogadtatása kifejezetten pozitív volt (vö. MOLNÁR [V.] & VIDÉKI 1997 bevezetőjében összegyűjtött idézetekkel). Ugyanakkor a nehézségek sem maradtak el: 2003–2013 között csupán évi egy-egy füzet jelent meg. A 10. évfolyam borús hangvételű szerkesztői utószavában (MOLNÁR V. 2005) még a lap kiadásának felfüggesztése is felmerül. Talán ez jelezte azt a „kifulladás” amelytől Fekete Gábor már a lap indulásakor óva intett (FEKETE IN MOLNÁR [V.] & VIDÉKI 1997).

1. ábra. A *Kitaibelia* néhány számának címlapja.

Fig. 1. Evolution of *Kitaibelia*'s cover pages.

Ennek ellenére úgy véljük, hogy a *Kitaibelia* helytállt. Ezt híven tükrözi például az a tény, hogy a lap alapítása óta a hazai flórában regisztrált 90 körüli új hajtásos növényfajból 33-at

lapunk hasábjain közöltek először (nem számolva a konferenciák összefoglalóiban megjelent adatokat), míg a további fajokon 13 folyóirat és egyéb kiadvány osztozott. Szinte megszámlálhatatlan az országos vagy regionális jelentőségű előfordulási adatokról történő tudósítás.

Bár a *Kitaibelia* profiljában mindvégig a florisztikai eredmények közzététele volt a leghangúlyosabb, számos példa volt (reményeink szerint lesz is) taxonómiai-nevezéktani, vegetációismereti, valamint növényökológiai témájú dolgozatok közlésére is. A jeles elődök előtt tisztelgő perszonáliák sorát is folytatni kívánjuk (lapunkban eddig 26 alkalommal jelent meg megemlékezés), amelyek összeállítására továbbra is várjuk a szaktársak jelentkezését!

2014-től a *Kitaibelia* megújult formái kivitelben jelenik meg, amely reméljük, a korábbinál jobban megfelel az olvasó- és szerzőtábor várakozásainak. Ugyanebben az évben lépett működésbe honlapunk (www.kitaibelia.unideb.hu), ahol többek között az eddig megjelent lapszámok tartalma teljes terjedelemben elérhető. A 20. évfolyamtól a cikkek DOI-azonosítót kapnak, ami a cikkek online-hozzáférhetőségének garanciája mellett talán az idézetségre is jótékony hatással lesz. (A Google Scholar jelenleg néhány száz idézetet talál mintegy 70, a lapunkban megjelent cikke.) Bár a pénzügyi lehetőségek folyamatos szűkülése minden igyekezetünk ellenére rendre késlelteti a nyomdai és kipoztázási munkákat, ezt a problémát is enyhíti az elektronikus megjelenés, ami ha csak virtuálisan is, de lehetővé teszi az évi két szám gyors megjelentetését.

Végezetül néhány szó korunk jellemző tudománymetriai elvárásairól, valamint lapunk ehhez fűződő viszonyáról. Az egyetemi és akadémiai szférában dolgozó szaktársak felé egyre határozottabban megfogalmazódó elvárás, hogy eredményeiket nemzetközileg referált lapokban tegyék közzé. Hazánkban jelenleg nincs olyan növénytan folyóirat amely impakt-faktoriall rendelkezik, és ennek következtében a legjelentősebb, legérdekesebb cikkeket a magyar botanikusok külföldi lapokban kénytelenek közzéadni. Mindezek fényében a hazai botanikus társadalom fontos célkitűzése kell legyen, hogy a jövőben legalább egy, angol nyelven publikáló magyar növénytan szaklap bekerüljön a nemzetközi élvonalba. Bár törekszünk a minél szélesebb publicitásra, távol áll szándékainktól (és a lehetőségeinktől is), hogy a *Kitaibeliát* ebbe az irányba tereljük. Úgy véljük, hogy lapunk ezzel eltávolodna eredeti célkitűzéseitől, ráadásul elvesztené olvasótáborának és szerzői gárdájának egy részét is. Úgy gondoljuk, hogy a florisztikai adatok közlése (amelynek a hazai növényvilág ismerete és védelme szempontjából van elsődleges jelentősége) a hazai folyóiratoknak továbbra is fontos feladata. Mindenkit biztatunk, hogy kárpát-medencei léptékben jelentős adataikat és megállapításaikat hazai szaklapokban (is) igyekezzenek közzéadni!

Köszönjük Balogh Lajos, Vidéki Róbert és Virók Viktor utószavunkhoz fűzött észrevételeit!

Takács Attila & Molnár V. Attila

Irodalom

- KIRÁLY G. (szerk.) (2009): *Új magyar fűvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei. Határozókulcsok.* – Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jósvalfő, 616 pp.
- KIRÁLY G. *et al.* (2003a): A magyarországi flóratérképezés módszertani alapjai. Útmutató és magyarázat a hálótérképezési adatlapok használatához. – *Flora Pannonica* 1: 3–20.
- KIRÁLY G. *et al.* (2003b): A magyarországi flóratérképezés szervezeti-működési elvei. – *Flora Pannonica* 1: 21–28.
- KIRÁLY G., VIRÓK V. & MOLNÁR V. A. (szerk.) (2011): *Új magyar fűvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei. Ábrák.* – Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jósvalfő, 676 pp.
- MOLNÁR [V.] A. & VIDÉKI R. (1997): Bevezető. – *Kitaibelia* 2: 3–6.
- MOLNÁR V. A. (2005): 10 éves a *Kitaibelia*. Szubjektív szerkesztői utószó a folyóirat múltjáról és jövőjéről. – *Kitaibelia* 10: 204–206.
- MOLNÁR Zs. *et al.* (2007): A grid-based, satellite-image supported, multi-attributed vegetation mapping method (MÉTA). – *Folia Geobotanica* 42: 225–247.